

Quis fuit, horrendos primus qui protulit **enses**?

Quam **ferus** et vere **ferreus** ille fuit!

Tum **caedes** hominum generi, tum **proelia** nata,

Tum brevior dirae **mortis** aperta via est.

An nihil ille miser meruit, nos ad **mala** nostra

Vertimus, in saevas quod dedit ille feras?

Divitis hoc vitium est **auri**, nec **bella** fuerunt,

Faginus adstabat cum scyphus ante dapes.

Non arcet, non vallus erat, somnumque petebat

Securus sparsas dux gregis inter oves.

Tunc mihi vita *foret*, volgi nec tristia *nossem*

Arma nec *audissem* corde micante tubam;

Nunc ad **bella** trahor, et iam quis forsitan **hostis**

Haesura in nostro tela gerit latere.

Sed patrii servate **Lares**: aluistis et idem,

Cursarem vestros cum tener ante pedes.

Neu pudeat prisco vos esse e stipite factos:

Sic veteris sedes incoluistis avi.

Tum melius tenuere **fidem**, cum **paupere** cultu

Stabat in exigua ligneus aede deus.

Hic placatus erat, seu quis libaverat uva,

Seu dederat sanctae spicae serta comae,

Atque aliquis voti compos liba ipse ferebat

Postque comes purum filia parva favum.

At nobis aerata, Lares, depellite **tela**,

* * *

25a

* * *

25b

Hostiaque e plena rustica porcus hara.

Hanc pura cum veste sequar myrtoque canistra

5

Krieg

1,4 Martia classica - 3,1 Messalla
1,53 te bellare decet, **Messalla**
7,8 non sine me est tibi partus honos

5,31 veniet Messalla meus

7: Messalas Geburtstag

Goldene Zeit: 3,47 non acies... non bella

Tod

1,59 te teneam moriens deficiente manu
3,4 abstineas avidas, Mors ... nigra, manus – 3,9 Delia non usquam

Gold

1,1 Divitias aliis fulvo sibi congerat auro
5,47 dives amator. – 9,7 lucra petens... 9,19 divitiis captus...

frühere Genügsamkeit

1,39 antiquus... agrestis

ich / Krieg

Wunsch: Vergangenheit

3,35 quam bene Saturno vivebant rege

3,1 Aegeas... undas. – 7 Messalla

Gebet an die Laren

1,15 Laren, Ceres, Priap – 3,33. – 4 !.

„einfache“ Laren, wie früher

fides

6,77 quae fida fuit nulli ... – 9,32 vendere fidem

1,5 me mea paupertas vita traducat inerti. – 5,61 pauper aderit

Larenkult früher

Bitte an die Laren / Krieg

Vincta geram, myrto vinctus et ipse caput. Sic placeam vobis: alius sit fortis in armis Sternat et adversos Marte favente duces, Ut <i>michi</i> potenti possit sua dicere facta Miles et in mensa pingere castra mero.	30	Wunsch	1,49 hoc mihi contingat 5,20 fingebam demens	3,33 mihi contingat patrios celebrare penates. 3,83 ff.
Quis furor est atram bellis accersere mortem ? Inminet et tacito clam venit illa pede. Non seges est infra , non vinea culta, sed audax Cerberus et Stygiae navita turpis aquae; Illic percussisque genis ustoque capillo Errat ad obscuros pallida turba lacus.	35	Krieg / Tod	Unterwelt	3,58 me... Venus campos ducet in Elysios
Quam potius laudandus <u>hic</u> est, quem prole parata Occupat in parva pigra senecta casa. 40 Ipse suas sectatur oves, at filius agnos, Et calidam fesso comparat uxor aquam. Sic ego sim , liceatque caput candescere canis , Temporis et prisci facta referre senem .		Gegenbild Landleben		
Interea pax arva colat. pax candida primum Duxit aratueros sub iuga curva boves, Pax aluit vites et sucos condidit uvae, Funderet ut nato testa paterna merum, Pace bidens vomerque nitent—at tristia duri Militis in tenebris occupat arma situs— Rusticus e lucoque vehit, male sobrius ipse , Uxorem plaastro progeniemque domum.	45 50	pax	„Erfindung“ des Landlebens	7,29 ff Primus aratra ... fecit Osiris Gegenbild Landleben

Sed Veneris tum **bella** calent, scissoisque capillos
Femina perfactas conqueriturque fores.

Flet teneras subtusa genas, sed **victor** et ipse 55

Flet sibi dementes tam valuisse manus.

At lascivus **Amor** rixae mala verba ministrat,
Inter et iratum lentus utrumque sedet.

A, **lapis est ferrumque**, suam quicumque **puellam**
Verberat: e caelo deripit ille deos. 60

Sit satis e membris tenuem rescindere vestem,

Sit satis ornatus dissoluisse comae,

Sit lacrimas movisse satis: quater ille beatus,
Quo tenera irato flere **puella** potest.

Sed manibus qui saevus erit, scutumque sudemque
Is gerat et miti sit procul a Venere.

At nobis, **Pax** alma, veni spicamque teneto,
Perfluat et pomis candidus ante sinus.

Veneris bella

1,73 frangere postes. – 6,73 non ego te pulsare velim, sed...

6,2 tristis et asper Amor. – 6,30 iussit Amor. – 8,28 persequitur poenis tristia facta

1,46 dominam... 1,52 puella 1,57 Delia ...

2,5 custodia... puellae, 15 Delia

3,92 obvia ..., Delia, curre. - 5,21 mea Delia

6,5 iam Delia furtim...

4 pueri 4,81 Marathus

8,49 neu Marathum torque

9,11 muneribus meus est captus puer

4,82 deficiunt artes

5,10 premor arte mea

65

3,55f. Hic iacet immitti consumptus morte Tibullus / Messallam terra dum sequiturque mari.